

# DEBRECZEN.

## POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

### A debreczeni vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

tekezni, ha a kiegyezési tárgya-  
ret érnek Perczel akkor mind-  
foglalja új állását. Ki lép nyo-

Orsova, okt. 23. Hír szerint az  
1000 embert vesztek és az egész  
város megköltetésen felbomlott. Kü-  
törökök éji támadása valószínűsít  
volna. Csak néhány ember ment-  
szálat, hogy a bástyákról lengrott.

### DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

1877. okt. 26. adatik:

#### SZEP HELENA.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

1877. okt. 26. adatik: Szep Helena.

### Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:  
Egy évre 10 ft. — kr. Negyed évre 2 ft 50 kr.  
Fél évre 5 — — — — — Egy év szám — 10 —  
Előfizetési pénz a minden küldemény: FŐ-PIACZ.  
VÉCSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztő-  
ségbe bérmentse küldendők.  
Előfizetheti helyben:  
TELEGDI K. LAJOS és táj. CSATHY KÁROLY  
Könyvkereskedésben a szerkesztőségnél.  
Egyébült a postaiutalókat utján.

### Hirdetési díj:

Ünnepekkel együtt 5 kr.  
Nagyobb terjedelmű, mint a minden 1000 szóból  
hirdetése, akit szerinti a legelőzőbb  
ÁRÉK.  
Bélyegdíj: minden bejelentésért 1000 20 kr.  
Nyilatkozat: minden bejelentésért 1000 20 kr.  
Nem vagy bérmentesül beküldött kértatok  
nem térnek tekintetbe. — Ugyanint kértatok  
írások sem adnak vissza.

Bizunk e még?  
(Vak, a ki nem lát.)

Sáros-Patak, oct. 26.

A ki még most sem látja, hova viszi  
a fusó Magyarországot, az vaksgággal  
van megverve. Magyarország az örvény  
lejtőjén örültes sebességgel halad lefelé.  
A milyen politikát napjainkban a sois  
disant parlament fusionalis majoritása  
üz, azt a jőzőn eszű ember bátran ön-  
gyilkosságnak nevezheti. Szomorú kép-  
tárlt élénk. Egy nemzet, a mely meg-  
adja magát hóhérságnak, s lebagyja magát  
vetköztetni Bécs által, csak azért, hogy  
jilyolaisnak ne mondhasa senki; kizsa-  
roltatja magát azon osztrák szükkeblt,  
kapzsi szemtelén kufarok által, a kik be-  
nem érik azzal, hogy levegyék az inget,  
hanem ha azt lehuzták, majd még szíjat  
is vágnak a hátából a bolond magyar-  
nak. A szeszadótörvényvel szerencsésen  
agyon van ütve a magyar szeszipar, azt  
igen szépen, meggyőződéssel bebizonyi-  
totta Mudrony Soma: — a czukoradó-  
törvényvel semmivé lesz töve a magyar  
czukoripar, s adófizetői leszünk a né-  
met sögornak mindörökké a termelés  
ezen ágában is, ezt is szépen kimutatta  
Mudrony Soma. Hja, de mi haszna? Mu-  
drony Soma ért a dologhoz, olyanformán,  
a mint a parlamenti színházban kevés,  
épen ezért nem kell az ő érveléseit ko-  
molyan venni, hiszen csak ellenzéki visz-  
keg szől kellet, holott egy Hegedűs  
Sándor, Kerkápolyi, Wahrmann et. ö-  
zettel haza a fűsága, lehetetlen, hogy  
tudva kárt akarjon tenni a hazának. Nem,  
ők a hazának javát akarják, azon van-  
nak, hogy mielőbb bekövetkezzék az  
idők azon teljessége, a melyben feles-  
leges válnék a sándorutczai alkotmányos  
létszám, végbenjemen a debreczeni Mes-  
siás teremtő szavára Magyarország  
csendes beolvassza Ausztriába.

Debreczenről azon nem irigylendő sze-  
renee, hogy a nemzetnek Messiást adott;  
csak hogy Tisza Kálmán ő Messiasága  
amolyan megfordított Messias, a ki ne-  
magyja magát megfeszített, hanem a  
nemzet keresztjére magát a jóhiszemű,  
báránytűrelmű nemzetet feszíti fel. Most  
átököltatja a mameluk szavazó alkép-  
viselő büzgölködése mellett Ausztriának  
a nemzet összes anyagi érdekét, majd  
következik a többi is, egymásután. —  
És Debreczen lesz az a dicőség, hogy  
parlamenti uton teszi semmivé a hazát.  
Hozzána a megfordított Messiasnak!

Minek is hallgatna a parlamenti  
többség Mudrony Somára? Hiszen ő sok  
érv komoly tanulmánya, sok tapasztalat  
juttatta azon meggyőződésre, mely be-  
szedeiből Kassandra jóslatáknak hangzik  
felénk. Holott a Tiszakormány pártjának  
meg van fölülte azon előnye, mikép a dolo-  
szavaz mindent, a nélkül, hogy a dolo-  
gus értené. Minek is a tárgyát tanulmá-  
nyozni, minek ahöz érteni? „Szavazzunk”  
— ez az igazi alkotmányosság; többet  
erővel, mint észszel, ez az igazi parla-  
mentarismus; le kell számolni a lelkiis-  
merettel végleg, ezt követeli a józan ha-  
zafiság.

S bizonyos emberek le is számol-  
tak már, úgy látszik, mindennel, a mi  
szent, a mi igaz, s kezét fogva az ör-  
döggel, járják a legvégtetesebb politikai  
tarantellát. Szomorú, de igaz, hogy a  
parlamenti majoritás a nemzetet megszünt  
képviselet, ők a nemzet választottai Ausz-  
tria érdekeit képviselik Magyarorszá-  
g érdekei ellen; mindmegannyi apró Skene,  
Magyarországnak mind esküdt ellensége.

Pedig készül valami a közvélemény-  
ben, olyan örvény forma, a mely el-  
fogja seperi a Messiást hűséges cerbe-  
ruaisal együtt. A választóközönség esz-  
melkedni kezd, s meggunván a hamis pró-  
féták hazudozásait, egy végleszámolást  
szándékszik velük tartani. Tisza Kálmán  
felidézte azon szellemeket, a melyeken  
immár nem sokáig fog uralkodni, s  
akkor bekövetkezik a legcsufosabb bu-  
kás, mely embert és politikust valaha  
ért, el fogja őt vetni az udvar, mely-  
nek kegyéért ellökte magától a népet, el  
a nép, melynek érdekeit elárulta.

És Debreczen! Magyarország leg-  
magyarabb városa? Esküdni fog-e  
vább is a Messias szavára? Felköti-e is-  
mét azon kardot, a mely el nem tört

ugyan, de meghajlott és kicsorbult?  
Vajh, ki tudna most erre felelni!

Kun Pál.

— Nagy zűrzavar van a kormánypartban.  
A Németországgal folytatott vámügyi tár-  
gyalások meghusztatván, fejét veszté a kor-  
mány. A német nem enged, Ehez járult még,  
hogy az osztrák kiegyezési bizottság azt mon-  
dta a 80 millió bankadósságra, hogy köteles  
ebben hazánk is részt venni. Mit csinál most  
Tisza, mikor sem itthon, sem másutt nem kell  
hírhedt kiegyezési javaslata? Azt, mit eddig.  
Járja, a mint Bécsben húzzák. Egyébiránt a  
német vámtűgyben ma Apponyi gróf interpel-  
lált a képv. házban.

— Fizesz magyar! A jövő évi „közösűg”  
5 millióval kerül többé, mint a jelen évi.  
Haladnak — a sir felé!

— Szabadságot a foglyoknak! Három-  
székmege közzgyűlése a kormányhoz feliratot  
intézt, hogy az erdélyi mozgalom ügyében  
elfogottak szabadon eresztessenek.

Szempényvesztő játék.  
— Egy dekapartól. —

Budapest, okt. hó.

De lássuk azon okokat, a mik az önálló-  
bank felállítását a bankbizottsági je-  
lentés szerint gátolják?

A jelentés szerint a „független s önálló-  
bank, hogy kitűzőt céljának megfelelően csak  
két módon gondolható: vagy olyan, mely je-  
gyeit mindig éreztve váltja fel; vagy olyan,  
mely habár éreztve nem váltja be, részint ére-  
zálpap, részint bankeszköz biztosítékkal fű-  
zött kényszer forgalmu jegyeit, de mégis biz-  
tosítatit az iránt, hogy jegyei a mo-  
narchia másik államában minden  
körülmény között teljes értékűk-  
ben elfogadtatnak, és fizetések-  
nél használhatóak.”

Oly annyira új, oly annyira meglepő e  
feltétel, hogy az ember annak hallatára szinte  
viszariad az „ily” kizárólagos belügy elinté-  
zésnek megkezdésétől.

„A bankügy kizárólagos belügyünk”  
mondja Wahrmann; s ugyancsak ő állítja: „cel-  
szerűségének egyik feltétele, hogy jegyei Ausz-  
triában minden körülmény között használható-  
k legyenek;” mint a hogy pedig ez Ausztria nél-  
kül el nem érhető, tehát bizonyos, hogy Ma-  
gyarországnak lesz egy olyan kizárólagos bel-  
ügye, a mit célnak megfelelően Ausztria bi-  
zonyos irányu beleegyezése nélkül el nem  
intézhethet!...

Lám-lám, ki látott ily logiciát?  
De hogy ilik e logica keretébe még az, a  
mit a bankbizottság érdemes előadója egy  
másik helyen mond: „késztéget nem szenved,  
hogy az önálló magyar bankügyét leghelye-  
sebben, csak önállóan, függetlenül minden más  
állam vagy test befolyásától — rendezhetni.”

Most már melyik való?  
Annyi igaz, hogy a két eset közül W.  
urnak csak egy esetben lehet igaza!...

Mi azon meggyőződésben élünk, hogy  
azon feltétel, a mely a magyar banktól a cél-  
szerűség révén, jegyeinek Ausztriában való el-  
fogadását s fizetéséknél való használhatóságát  
szükségessé tartja, — nem lehet komolyan  
mondva!

Alispánnak szeretnék Lengyel Imre tör-  
vényeséki bíró, de alig hiszem, hogy mostani  
helyéről lemondani lehetne. — Szóba hoz-  
tott tiszti ügyészek Fekete Sándor Szobosz-  
lósát. — Ez a legbiztosabb, a többi jelölt nem  
üti meg a mértéket.

— Az iparos ifjusági egyletek szerve-  
kedése. A szegedi iparos ifjusági egylet által  
a hazai hason célú egyleteknél az alábbi tan-  
dó óra rend javaslatát életbe léptetett: Va-  
sárnap: erkölcs, illem és vallás. Hétfő:  
kereskedelmi számtan. Kedd: iryaltan és irodal-  
om. Szerda: földrajz és történelem. Csütörtök:  
könyvtudás és üzleti fogalmazás. Péntek:  
ipar történet, iparjog és a nemzetgazdaságtan  
alapelvi. Szombat: szépirás és műszaki rajz.  
Nem tudom nálunk, hogy fog ez meg-  
nosonitani, mivel iparos segédeink a jó, szép  
nemes iránt kisebb nagyobb mérvben fogé-  
konytalanok. Tantervükben csak nem volna hi-  
ány, de tanulóknak inkább, mivel nálunk el-  
jente már célba kívánta vétetni az ilyesmit az  
iparos ifj. egylet igazgatósága azonban mert  
tisztességes dolog tanulni, s a kézmű iparon  
kívül a szellemi tehetséget is fejleszteni, párt-  
olásra nem talált. Azért tehát ne idegenked-  
jenek iparos ifjaink a javasolt tantervszerűlt  
léptessé az mielőbb életbe s tegyék köte-  
szőre az esteli s különösen vasárnap tanulást,  
mert mint tudjuk, a debreceni iparos ifjusági  
egylet az iparos osztály művelődése előmoz-  
dítását tűzte ki kezdetben legfőbb céljául,

Mert hiszen, ha ezen okoskodás ellen sza-  
bad tekintélyekre hivatkozunk, akkor Varh-  
man Mór bankügyi előadó ellené-  
ben, Varhman Mór képviselőjelölt  
program beszédére hivatkozunk  
— a miben a független nemzeti bank felállí-  
tása fenhangoz van hirdetve; továbbá még  
hivatkozni nemének a jelenlegi kormányelnök  
— Tisza azon beszédére, melyben azt jelé,  
hogy önálló bankot, de nemcsak névleg, ha-  
nem valóban önálló bankot kell felállítani,  
— mindezekben sem a fentebbi feltételt, sem az  
annak hiányában pénzforgalom megakadályoz-  
tatásától tartó aggodalmat fel nem találjuk.

De ezenkívül még hivatkozni nemének a  
jelenlegi kormány azon „carte-blanc” ter-  
vére, a mely a monarchia másik felében for-  
galomba jött bankjegyeinek „minden hé-  
ten való visszaváltására” kötelezte  
volna magát; s a melynél épen ezen okból,  
csak is pillanatilag állott volna be a fenteb-  
bi feltétel, t. i. hogy jegyei Ausztriában is el-  
fogadtatnak és használhatók legyenek, és a  
mely körülmény még sem aggasztotta a kor-  
mány jelenlegi férfait, azon oldalról, hogy tán  
azért, mivel a magyar bank jegyeit csak pillan-  
atilag, csak 7 napig használhatjuk a mo-  
narchia másik felében, azért nálunk a pénz-  
forgalomban akadályok merülnek fel.

Az azonban ezen feltétel legkevésbé sem  
szükségszerű, s hogy az épen azért, — hanem  
már egyáltalában felhozható, tehát más okból  
fel nem hoztatható, mint abból, hogy a nép  
szeme előtt az önálló bank felállításának ne-  
hézségeit ez el is neveje, hogy az így annál  
könnyebben benyugodjék a kormány honmen-  
t „osztrák-magyar-bank közössé-  
gében”!

BUDAPESTI HIREK. A nemzeti zenede-  
közlebb Huber Károly és Szuk Lipót tan-  
kör 25 éves jubileumának kegyetes ünnepe-  
lét ül meg. Az irók és művészek társasága  
elhatározta, hogy halottak napján elhunyt je-  
leseknek sirját fel fogja díszíteni. Vambéry Armin  
egyetemi tanár urat a frankurjak 2000 alá-  
rással felhívák egy ott tartandó felolvasásra  
a törökök segélyezésére. A derek tanár da-  
czára a hozzá intézett miniszteri figyelmeztet-  
tésnek, hogy a török ügy mellett ily nyíltan  
ne korteskedjék. Hétfőn indul el. A török in-  
ségekre részére az első élelem szállomány el-  
indítatott Konstantinápolyba és pedig 580  
zsák rozs, 423 zsák buza 118 zsák árpa, 32  
zsák zab. A királyi csütörtökön kihallgatást  
tartott, melyre 154 egyén jelent meg.

Tisztujtás.  
Kaba, okt. 24.

A megyei tisztujtásokra nézve még nálunk  
nagy bizonytalanság uralkodik, az eddigi je-  
leltek egyike sem üti meg a mértéket azon  
állomásokra, melyekre szóba hoznának, hogy  
nem lehet tudni: szavazunk-e vagy sem?  
mivel ha szavazunk, csak érdemesre akarunk  
szavazni.

Szóba hoztattak Rászó Gyula alispánnak,  
Csapó István Földesről szolgabírónak, Lukács  
Deszö ártaszéki elnöknek, azonban ezek sem  
bizonyosak.

Legjobbban chajtanok alispánnak Vesz-  
prémi Gáspár jelenlegi alispánt.

Szavát, okt. 26.

Hajdumegyének tisztujtása közelg s maig  
sem tudjuk, kik lesznek a jelöltek, a kik eddig  
szóba hoztattak, azok egyáltalán nem felel-  
nek meg egy mintameggye kívánalmainak.

Alispánnak szeretnék Lengyel Imre tör-  
vényeséki bíró, de alig hiszem, hogy mostani  
helyéről lemondani lehetne. — Szóba hoz-  
tott tiszti ügyészek Fekete Sándor Szobosz-  
lósát. — Ez a legbiztosabb, a többi jelölt nem  
üti meg a mértéket.

— Az iparos ifjusági egyletek szerve-  
kedése. A szegedi iparos ifjusági egylet által  
a hazai hason célú egyleteknél az alábbi tan-  
dó óra rend javaslatát életbe léptetett: Va-  
sárnap: erkölcs, illem és vallás. Hétfő:  
kereskedelmi számtan. Kedd: iryaltan és irodal-  
om. Szerda: földrajz és történelem. Csütörtök:  
könyvtudás és üzleti fogalmazás. Péntek:  
ipar történet, iparjog és a nemzetgazdaságtan  
alapelvi. Szombat: szépirás és műszaki rajz.  
Nem tudom nálunk, hogy fog ez meg-  
nosonitani, mivel iparos segédeink a jó, szép  
nemes iránt kisebb nagyobb mérvben fogé-  
konytalanok. Tantervükben csak nem volna hi-  
ány, de tanulóknak inkább, mivel nálunk el-  
jente már célba kívánta vétetni az ilyesmit az  
iparos ifj. egylet igazgatósága azonban mert  
tisztességes dolog tanulni, s a kézmű iparon  
kívül a szellemi tehetséget is fejleszteni, párt-  
olásra nem talált. Azért tehát ne idegenked-  
jenek iparos ifjaink a javasolt tantervszerűlt  
léptessé az mielőbb életbe s tegyék köte-  
szőre az esteli s különösen vasárnap tanulást,  
mert mint tudjuk, a debreceni iparos ifjusági  
egylet az iparos osztály művelődése előmoz-  
dítását tűzte ki kezdetben legfőbb céljául,

mely célt szemelőtt téveszteni nem szabad.  
Habár fenti tantervben a dal és énektanulás  
— mint olyan — felvéve nincs is, mindazáltal  
annak nálunk vannak s lennének pártolói. A  
f. évi julyus ünnepe óta alig hallani valamit  
ez egyült működéséről: talán Vadon Sándor  
már megszűnt egyélti titkár lenni? D óriai!

Csatatér.  
— Mészka-török háború. —

Ruszesuk mellett mintegy 100 török bár-  
kákon átkelt a Dunán, a román parton meg-  
támadták az ellenséges előőrsöket, megöltek  
vagy ötven embert. Szerdán az oroszok 12  
zászlóalj gyalogsággal, egy lovas ezred és két  
űtőegyel Ruszesuk előtt a pyrközi oldalon meg-  
támadták a törököket, de több órai harc után  
visszavertettek. Az oroszok 500 embert vesz-  
tettek.

Rasgradnál Assaf basa hadosztályát meg-  
támadták az oroszok. Elkeseredett, több órai  
harc után az oroszok 800 ember veszteség  
után megvertettek. A törökök sok foglyot és  
ágyut ejtettek zsákmányul.

Sefket pasa Orcheniebl jelent, hogy az  
oroszok, kik Telis és Kadamarze környékén  
a plevnai uton támadtak, megvertettek és vissza-  
űztek. Sefket pasa valóban hervedhatatlan  
babért fűzött honoklára. O, a hol baj van  
mindenütt jelen van s már már kezd a musz-  
kák remévé válni. A kitűnő férfit Allah so-  
kák tartsa meg török testvéreink javára.

— Az országos képművészeti társulat  
utolsó választmányi ülésében bejelentették, hogy  
a műcsarnok még e hóban teljesen elkészül  
ugy hogy az az első kiállítás 31-étől kezdve  
bármely napon megnyitattik. Ennél fogva ő  
felsége felkérte határozottan, hogy a megnyitási  
napot kijelölje s a megnyitást személyesen  
eszközölje kegyeskedjék. Rudolf korona her-  
cege a társaság védnöke helyesen megengedte,  
hogy Filger hímves szobrász, ki tudvalevő-  
leg magyar születésű, mellszobrát a műcsar-  
nok számára az élet után elkészítse. Ujabbán  
pártfogók lettek 1000 ft-nyi alapítvánnyal  
Ypsilanti szül. Sina Anastasia hercegnő, gr.  
Festetich Dénes, Ybl Miklós, Pucher József  
gr. Keglevich István. Eddigi 200 ft-nyi al-  
apítványt 10

